

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ» Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність: 205 Лісове господарство Освітня програма – «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	7
Форма контролю	Залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Ситник Олександр Сергійович Посада: асистент кафедри лісового господарства https://orcid.org/0009-0002-2637-1849 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59544860900&origin=resultslist https://scholar.google.com/citations?user=fYU3THMAAAAJ&hl=uk Вчене звання: - Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: sytnykoleksandr24@gmail.com
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 42 години (лекції – 28, практичні заняття – 14), самостійна робота студентів – 78 години.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибірковий освітній компонент «Охорона праці в галузі» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін «Дендрологія», «Фізіологія рослин з основами біохімії», «Основи фахової підготовки», «Лісознавства», «Лісівництва», «Основи лісоексплуатації», «Транспорт лісу».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі» є набуття здобувачами знань і практичних навичок щодо забезпечення безпечних і здорових умов праці в лісовому господарстві. Особлива увага приділяється вивченню правових і нормативних засад охорони праці, організації системи управління охороною праці, ідентифікації та оцінці виробничих ризиків, а також розробці й впровадженню профілактичних заходів.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , електронної пошти, мобільних додатків.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов. ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенство права та права людини. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

	закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 11. Навички здійснення безпечної діяльності. ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ФК 6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання. ФК 9. Здатність розробляти проєктну документації, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи. ФК 10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців. ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства. ПРН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей. ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності. ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі. ПРН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.
Структура курсу	Змістовий модуль 1. Правові та організаційні основи охорони праці при лісокультурних та лісозахисних робіт Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Система управління охороною праці в лісовому господарстві. Законодавство з охорони праці. (16 год). Тема 1.2. Загальні положення правил охорони праці для працівників лісового господарства та лісової промисловості. Загальні вимоги до технологічних процесів на основних роботах у лісовому комплексі. (18 год). Тема 1.3. Вимоги безпеки на лісокультурних роботах. (16 год). Тема 1.4. Вимоги безпеки при боротьбі з лісовими пожежами. (17 год). Змістовий модуль 2. Екологізація та безпека праці під час виконання основних видів робіт у лісовому господарстві Тема 2.1. Вимоги безпеки на лісовпорядних та вишукувальних роботах. (17 год). Тема 2.2. Вимоги безпеки на лісосічних роботах. (18 год). Тема 2.3. Вимоги безпеки на вантажно-розвантажувальних роботах. (9 год). Тема 2.4. Вимоги безпеки на лісопромислових складах. (9 год).
Методи навчання	Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; практичні завдання; індивідуальні та групові доповіді й презентації; есе.
Політика курсу	• Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів.

	• Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіку консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності – підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання – підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов’язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 40. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf.
Рекомендовані джерела інформації	<u>Основна література</u> 1. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Білий Р.М. Охорона праці в галузі : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури» 2017. 322 с. https://surl.li/ainqdz 2. Баличева Н.В. Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності : навч. посіб. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2023. 273 с. https://surl.li/uayhie 3. Гасило Ю.А., Крюковська О.А., Левчук К.О., Романюк Р.Я. Охорона праці в галузі та цивільний захист : навчальний посібник. Кам’янське, ДДТУ, 2017. 369 с. https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/5/10/5-10-np4_2.pdf 4. Грибан В.Г., Фоменко А.С., Казначеев Д.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підруч. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 388 с. https://surl.li/dzkkme 5. Дерев’янчук О.В., Дерев’янчук Я.В., Кравченко Г.О., Мотрич А.В. Охорона праці в галузі : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 264 с. https://surl.li/egtqmw 6. Кравченко Л.В., Суслі Л.В. Охорона праці в галузі : навч. посіб. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Тичини. Умань : Візаві, 2020. 188 с. https://surl.li/sozxxgq 7. Курепін В.М., Марченко Д.Д., Курепін Д.В. Охорона праці в галузі: навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти. Миколаїв : МНАУ, 2023. 586 с. https://surl.li/rkihty 8. Пожарова О.В. Охорона праці : навчальний посібник. Одеса, 2022. 86 с. (https://surl.li/wpqivn). 9. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / за заг. ред. д-ра юр. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України В.В. Сокурєнка. М-во освіти та науки України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2021. 308 с. https://surl.li/kapwkj 10. Ткачук А.І., Богомаз-Назарова С.М., Кононенко С.О. Охорона праці в галузі. Курс лекцій : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітнім рівнем «магістр». Перевидання, доповнене та перероблене. Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард». 2018. 128 с. https://surl.li/bsqhbh <u>Допоміжна література</u> 1. Дейнека А. М. Ефективність планування заходів з охорони праці на лісгосподарських підприємствах на основі оцінювання ризику виробничого травматизму. CyberLeninka. 2020. С. 15–22. URL: https://surl.li/rbrmzb 2. Дмитренко А.В. Сучасні проблеми охорони праці в лісовому господарстві. Науковий вісник Поліського університету. 2023. Вип. 3. С. 33–40. URL: https://surl.li/zmfjbh

	3. Закон України «Про охорону праці» : Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ (із змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12. 4. Існюк С.Ю., Ковтун А.І. Охорона праці в лісовому господарстві. Матеріали конференції КП. 2022. С. 101–108. URL: https://surl.cc/hmhvst 5. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII (із змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08. 6. Про затвердження Мінімальних вимог щодо безпеки і здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями. URL: https://surl.li/naeuxj. 7. Про затвердження Правил відтворення лісів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2007-%D0%BF#Text. 8. Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів, проведення інших рубок та робіт, пов'язаних і не пов'язаних із веденням лісового господарства. URL: https://surl.li/lkgkvm 9. Про затвердження Санітарних правил в лісах України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-95-%D0%BF#Text. 10. Радіонов М.О., Гора Р.М. Аналіз стану безпеки і здоров'я на роботі працівників лісової галузі України та заходи для його покращення. <i>Проблеми охорони праці в Україні</i>. 2021. Вип. 37(4). С. 50–56. https://journal-nndipbop.com/index.php/journal/article/download/52/46 Адреси сайтів в INTERNET 1. Державна служба України з питань праці URL: https://dsp.gov.ua. 2. Міжнародна організація праці. Конвенції та рекомендації МОП. URL: https://www.ilo.org. 3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua. 4. Офіційний сайт Держгірпромнагляду. URL: http://www.dnop.kiev.ua. 5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. URL: http://www.mon.gov.ua. 6. Організація охорони праці в лісовому господарстві. URL: https://dp.dsp.gov.ua/novyny/orhanizatsiia-okhorony-pratsi-v-lisovomu-hospodarstvi/. 7. Лісосічні роботи: організація безпечних умов праці. URL: https://surl.li/wexyjt. 8. Робота у лісовому господарстві: основні ризики та заходи безпеки. URL: https://oppb.com.ua/news/robota-u-lisovomu-gospodarstvi-osnovni-ryzyky-ta-zahody-bezpeky. 9. Профілактика охорони праці під час лісосічних робіт. URL: https://oppb.com.ua/news/profilaktyka-okhorony-praci-pid-chas-lisosichnyh-robit.
--	---